

Передплата

на «РУСЛАНА» вносять:

в Австрії:

на цілий рік	20 кор.
на пів року	10 кор.
на чверть року	5 кор.
на місяць	1.70 кор.

За границею:

на цілий рік	16 рублів або 36 франків
на пів року	8 рублів або 18 франків

Поодиноке число по 16 сот.

РУСЛАН

»Виреш ми очі і душу ми виреш: а не возьмеш милости і віри не возьмеш,
бо руске ми серце і віра руска« — З Русланових псалмів М. Пашкевича.

Виходить у Львові що дня крім неділі і руских свят о 5½ год. пополудні.

Редакция, адміністрація і експедиція «Руслана» під ч. 1. пл. Домбровського (Хорунщини). Експедиція місцева в Агенції Соколовського в пасажі Гавсмана.

Рукописи звертає ся лише на попереднє застереження. — Рекламациі неопечатані вільні від порта. — Оголошення звичайні приймають ся по ціні 20 с. від стрічки, а в «Надісланім» 40 с. від стрічки. Подяки і приватні донесення по 30 с. від стрічки.

Архиерейські посланія Впр. Митрополита.

(Дальше).

В третім посланію про місію і духовні справи після пояснення ества і задачі місії і задачі місіонара і провідника стрічаємо уступ, що відноситься до справ політичних, а іменню до виборів і горожанських обов'язків, небезпеченства партийности, політики і пристрасти. Звядля того бажаємо з нашого дневникарського становища опинити ся на сїм уступі і висловити про него свій погляд.

Посланіє признає, що місіонар-провідник може виложити в проповіді про горожанські обов'язки війта, громадської старшини і т. д., може доторкнути ся і виборів, але не може про всі ті справи говорити місцевий душпастир з проповідниць, бо дотикаючи тих справ, може діткнути одиниці, а не годить ся дотикати особи навіть, колиб шло о справденні гріхи проти Господа Бога. Неможливо буде проповідникови місцевому говорити про виборче перекупство, позаяк міг би на себе стягнути підозріне, що цілію проповідника не є само спасенє душі, не голошенє Євангелія, але орудіє до партийної цілі. А вжеж ніяким способом не годить ся уживати проповіді до політичних цілей, бо се було би зрадою проти Христа, профанованєм слова Божого.

Священик не може під ніяким услівєм так ставляти справу, сказано дальше в посланію, щоби хто-небудь з вірних уважав его за політичного противника. Він мусить для всіх повірених его опіці бути душпастирем, кожду душу мусить провадити до спасеня, хотий би ріжнив ся всіми поглядами політичними.

Може в приватнім житю мати погляди політичні, сказано там дальше, може в приватнім житю бути політиком, але не сьміє бути політиком ані в церкві, ані в сповідальниці, ані в жаднім відношеню пароха до вірних, в тім всім мусить бути лише священиком; тут заступає він самого Христа. Не менше мусить бути священиком а не політиком в відношеню до сусідів-священиків; бо в тих відносинах є передовсім членом того тіла, котрого найважнішим добром є солідарність.

Ми зовсім згоджуємо ся з тими поглядами архиерейського посланія, що проповідник не повинен дотикати осіб, що проповідник і священик не повинен уживати проповідниць ані сповідальниць до політичних цілей, бо Церква є святиною Христової науки. Наколи вірні утвердять ся в законах Христової віри, переймуть ся християнською етикою, тоді певно будуть і на політичній видівні поступати чесно і достойно, будуть ділати для добра руского народу. Можемо на піддержку повисших слів посланя і нашого що-йно висловленого погляду нанести приклад покійного вже пароха Денисова о. Витошинського, котрий в Христовім дусі, в дусі християнської етики провадив своїх прихожан, а не

потребував ніколи в проповідях доторкувати ся політики, не потребував іти в огонь політичної боротьби, бо був певний, що его прихожане сповнять чесно і достойно свій обов'язок, а навіть староство було про се так пересвідчене, що й не силкувало ся збити Денисівців з правої дороги.

Однак уступ, що священик може в приватнім житю мати погляди політичні, що в приватнім житю може бути політиком, мусимо прийняти яко lapsus linguae, яко стилістичну похибку. Очевидно Впр. митрополит бажав в супротивности до церкви і сповідальниці, де священик не сьміє бути політиком, противити звичайне житє поза церквою, поза сповідальницею, бож лише в приватнім житю признавати священикови права політичні, значило-б відсуджувати его від горожанських прав і обов'язків, які на него вкладають державні і краєві закони, значило-б обмежувати его горожанську свободу, відривати его від тих широких верств народу, для яких він має бути прикладом, провідником. На основі державних і краєвих законів прислугують так само священикови, як і иншим горожанам, горожанські права і обов'язки. Він є, як і інші, членом громади, горожанської суспільности, він має право пасивного і активного вибору, він може бути членом ради громадської, повітової, послом на сойм кр. і до ради державної, отже має право виступати в публичнім житю а не приватнім яко політичний діяч. На наш погляд се не лише его право, але навіть его обов'язок, особливо у руского народу, у котрого нема шляхти, не богато ще світської інтелігенції, отже духовенство все ще є найчисленнішою верствою освіченою, а своїм становищем і безпосереднім контактом з широкими верстами народу як-раз найбільше надає ся до провуду тих верств суспільних. І справді в краях західно-австрійських, де окрім шляхти є ще й численна світська інтелігенція, духовенство бере публично живу участь в політичнім житю, у виборчій акції, як-раз для того, щоби широкі верстви народу не зійшли на манівці, заманювані лібералізмом, Шенериянською протикатолицкою пропагандою або соціалізмом. В останних виборах в долішній Австрії духовенство брало живу участь у виборах, а навіть старенький 82-літний кардинал Груша явив ся перед виборчою комісією, щоби віддати свій голос. Тим способом побідили кандидати сторонництва християнсько-соціального кандидатів соціально-демократичних, ліберальних або Шенериянських. Кардинал Груша навіть видає архиерейські посланія при нагоді виборів і звертає бачність вірних на обов'язки їх.

Але не лише у Відні, в Австрії, де владики, де священик має вірних одной народности, бере живу участь в політичній акції, але се діє ся і в краях з мішаною народностю. Так н. пр. в Країні, де єпископ Єліч є владикою не лише Словінців, але й Німців, виступає він рішучо з піддержкою сторонництва консервативного, котре стоїть вірно і явно при Церкві, а

поборує Словінців-лібералів, котрі або байдужно або неприхильно відносять ся до католицкої Церкви. І се по нашій думці зовсім справедливо, позаяк і на політичній видівні розходить ся не лише о виключно політичні, національні або економічні справи, але дуже часто розходить ся там о справи духовні, церковні і длятого духовенство повинно дбати о забезпеченє інтересів Церкви. Тимто не лише не може і не повинно духовенство усувати ся від політичної акції, від виборчої акції, але навпаки повинно брати в тім живу участь, бо байдужностю або пасивностю причинити ся лише до зросту і до побіди протирелігійних елементів.

(Конець буде).

З державної ради.

Між відчитаними вчера внесеннями і інтерпелляциями находить ся нагале внесенє пос. Кльофача, щоби правительство до 8 днів предложило закон про заведење загального права голосованя, а дальше чотири інтерпелляция пос. Дашинського що до дрогоблицкої поліції, ярославкої каси хорих, надужить при транспортах з Галичини до Відня і в справі антикарських помічників.

Палата приступила до дискусії над наглостию внесеня ин. Гесмана і тов. і Пернерсторфера і тов. в справі надужить при віденських виборах до сойму.

Пос. Гесман обвинював соціалістів о тероризм, серед перебивань і протестів соціалістичних послів. По его промові більша часть антисемітів вишла з салі. Пос. Пернерсторфер робив закиди, що виводи передбєсідника опирали ся на ложі і острими словами атакує д-ра Люєгера і его партію. Президент протестує кілька разів против грубих висказів і призвиз бесідника та прикликає его до порядку, як і его співмишленників за подібні окляки. Се визиває гримкі протести і крики серед соціалістів.

З черги заняв голос президент міністрів др. Кербер і заявляє, що правительство вчинило все, щоби забезпечити виборам свободу. Щодо поведеня поліції і властей веде ся строге слідство, а з его висліду президент витягне відповідні консеквенції, як наказує закон і справедливість. Що дотичить нападів на особу президента міністрів, він переходить над тим до дневного порядку, бо в сій палаті мусить бути на се приготований.

По др. Кербері радник Бржозовский на підставі урядових актів представляв події в Фаворітев, відтак промовляли пос. Фогль і Аксман. На сїм замкнено дискусію, вибрано генеральних бесідників і замкнено засіданє. Слідуюче ві вторник.

З політичного поля.

Як доносять з Відня, ведуть ся там пильно переговори з провідниками сторонництва в цілі залагодженя теперішного парламентарного переселеня. Є надія, що вже в найближшій часі найде ся дорога до такого виходу, а імен-

Овес на речинець 5-60—5-80. Ячмінь на пашу 5-25—5-50. Ячмінь броварн. 5-50—6-00 Ріпак новий 9-60—9-80. Льнянка 8-25 — 8-75 Горох на пашу 6-00—6-75. Горох до вареня 7-00—9-50. Вика 5-25—5-50. Бобик 5.40—5-75. Гречка 0 00—0-00. Кукурудза нова 6-50—6-75. Кукурудза стара 0-00 — 0-00. Хміль за 56 клг. 0-00 — 0-00. Конюшина червона 55-00 — 68-00. Конюшина біла 75.00 — 90-00. Конюшина шведська 00-00—00-00. Тимотка 22-00 — 26 00.

Надіслане.

Спеціаліст недуг горла і грудий
Др. ЄВГЕН ОЗАРКЕВИЧ

довголітний лікар клінічний і заведення лічничого в Шавниці, ординує постійно у Львові, ул. Корняків ч. I, II пов. (Народний Дім). 11(6-?)

Льоси на сплати місячні з правом до виграних по зложено першої рати поручає банковий дім Шіц і Хаес (Schütz і Chajes) у Львові пл. Марийскі ч. 7. Купно і продаж ефектів, льосів і монет. Виплата купонів. Безплатна ревізія льосів і ефектів. Проспекти висилає ся оплатно. 6(31—50)

Артистку, драму в 4 актах Антона Крушельницького, можна замовляти у автора: Коломия, ул. Замкова 15А, по ціні 2 К.

COLOSSEUM Ernesta Thorna
у Львові, в пасажи „ГЕРМАНА“ ул. Сонішна
Найславнійша програма!
від 1. до 15. падолиста 1902.

При співучасті військової музики 30. п. п.
1) Марш. 2) Увертура (Реклямограф). 3) Miss Karola, жонглерка і еквілібристка. 4) Брати Tuark, олімпійські забави. 5) Gay Trio, комічні музикальні шліфарі. 6) Tachel, силач. 7) William Latoure, пародія надсцени в мініатурі. (Павза). 8) Орхестра. 9) Lola de la Sawa, комічна тресура псів. 10) The Darras, гімнастика у воздусі. 11) O. Pawel & Geo, гімнастика на потрійнім реку. 12) Американський біоскоп, з новою серією образів.

Що дня о 8. год. вечером велике представлене. В неділю і сьвята два представлення. Шо уятний High-Life представлене. Білети вчасніше можна замовляти і набути в конторі Пльона ари ул. Кароля Людвика ч. 9. у Львові.

„Тревоги автора і видавника,“

(гумористична подія з натури)
О. Я. Кониського
можна набувати в Адміністрації „Руслана“ та в обох руських книгарнях у Львові.
Ціна примірника на веліновім папері вносить всего 30 сот. (з поштовою пересилкою 35 сот.).

— РІК ЗАСНОВАННЯ 1892. —

Товариство взаїмних обезпечень
Львів, ринок ч. 10. (дім „Просьвіти“).

є одиноким руским Товариством асекураційним.
Фонди „Дністра“ з днем 31. грудня 1901.

Дністер

Фонд резервовий	386 402 кор. 83 сот.	} разом 645.383 кор. 59 сот.
Резерва премій	205 227 " " "	
Резерва спеціальна	6 000 " " "	
Фонд емеритальний	47 753 " 76 " "	

„Дністер“ обезпечає будинки як також збіже і пашу против шкід огневих. Всі три ВП. Ординарияти припоручили „Дністер“ Веч. Духовенству і всім вірним.

Оплата премій в „Дністрі“ є уміркована, а чистий зиск — надвижку з оплат — розділяє „Дністер“ межі своїх членів яко звороти. В р. 1900. і 1901. вносить зворот 8%. Шкоди виплачує „Дністер“ дуже скоро, а одінку шкід переводить разом з делегатом і 2 членами місцевими. До 31. грудня 1901. виплатив „Дністер“ 5.075 відшкодовань в сумі 2,656.787 кор.

Члени „Дністра“ можуть без перешкоди зятягати позички в Банку краєвим і касах ощадности, бо каси ті приймають поліси „Дністра“ при позичках гіпотечних.

На жите можна обезпечати через „Дністер“ — капітали на дожитє, посмертні капітали, посаги, ренти і т. д. — кравієвскім Товаристві, а з провізії від тих обезпечень відступає „Дністер“ часть на рускі добродійні цілі.

Агенції передає „Дністер“ радо селянам, господарям, особливо де нема „Дністра“. Агенти заробили 349.486 кор. провізії.

Селяне! убігайте ся тільки о агенції „Дністра“.

Від огню обезпечайте ся тільки в „Дністрі“.

На жите обезпечайте ся тільки через „Дністер“.

Всілякі КУПОНИ

вильосовані

цінні папері

вишлачує без потручення провізії або коштів

Контора виміни

ц. к. упр. гал. акц.

БАНКУ Гіпотечного.

Ц. к. упр. гал. акц.

Банк Гіпотечний

Відділ депозитовий

приймає вклади і виплачує завдатки на рахунок біжучий, приймає до переходу папери вартістї і дає на них завдатки.

Крім того впроваджено подібно як в інституціях заграничних т. зв.

Депозити сховкові (Safe Deposits)

За оплатою 25 до 35 кр. а. в. річно, депозитар дістає в сталевій касі панцирній схонок до виключного ужитку і під власним ключем, де безпечно і дискретно переховувати може своє майно або важкі документи.

Під тим виглядом поробив Банк гіпотечний як найдогіднійш зарадження. Принцип дотично того рода депозитів одержати можна безплатно у відділі депозитовім.

переїхати Жабє і Ільцю, отже минути дві чужі парохії.

В році 1870. побудовано тут маленьку церков, котра положена на горбку, як каже проф. Пігуляк, царствує над селом. Що 4 неділі відправляє ся в ній Служба Божа.

Заїхалисьмо перед вартівню, в котрій є кімватка для сьвященника.

Вартівник і паламар Іван Копійчук не пізнав нас з початку.

„А дужий, діду!“

„Та гаразд, панотчику, а як Ви? Та ми ждали Вас з долів, а Ви війшли з „горіша“? вишитував ся Іван, котрому не могло в голові помістити ся, відки Олесь взяв ся тут, Ідучи з гори від Явірника а не „з долів“ від Жабя.

„А нема яких похоронів?“

„Та є панотчику ласкавий, згубла в четвер*) баба на полонині.“

„На котрій?“

„Та на Судї; „сночи“ дали знати, тай пішли люди з села; от зараз і принесуть.“

„Що за одна баба?“

„Та „ском Бворівска“; ішла на тот бік (на Угри) до Полєн купувати „єрчита“ (ягнята) та захопила її на полонині „єрчя“ (мрака) та впала „зима“ (сніг) тай замерзла — розказував Іван.

„Ідїть діду дзвонити.“

Дід побіг та незадовго роздав ся з дзвінничї голос великого дзвона; се знак для парохїян, що завтра в церкві Служба.

Поки дід дзвонив, а Мариня кутала ся ко-

ло вечері, принесли на марах і бабу. Страшно виглядала з покорченими руками і ногами. Зложили єї до дзвінничї зо 100 кроків від вартівни; не дуже приємне сусідство на ніч.

Вечеріло. В вартівни, де Олесь має ніби кімнату, в котрій ночує, прятало ся Іван зносив позичені в гудулів коци і застелював ними причі і піч — се мали бути апартаменти для пань. На причах мали спати Галя і Мариня, а на печи панночки. Другу половину, призначену для вартівника, обернула Мариня на кухню; в великім може 5-л. горнику варив ся окріп на чай, в меншім молоко, а в сїнях над каглою вудила ся ковбаса, сьвіжо спроваджена з станиславівскої „Свілки“.

„Діду, а нема тут „блоситць“? вишитував ся Івана.“

„Нема, прошу пана, я ту уже два роки не почую — впевнював мене дід, котрий видно уважав себе за головну поживу для сих плескатих галапасів. Тут є лиш такі „блвинки“ (блоси), що скачуть.“

„З двоє ляха — ліпші блоси як блосицї“ успокоїв мене Олесь, але чому нема ще Зуня?

Мариня почала ся журити. Урадилисьмо, щоби я запряг конї і поїхав напротив, що я і зробив.

Місяць сьвітив. Конї мої припочавши бігли скоро. Аж ось затуркотів Зунів візок і до мене донесла ся хоральна пісня на арню „Не ходи Гришо“, в котрій прим вела Нуся:

Uno duo tres quatuor quinque sex
Uno duo gaba, парова дараба.

*) Се діяло ся в половині серпня с. р.